

Verdiprøving høstvetesorter og VIPS-felt 2025

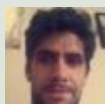
Kuban og Praktik har vært de mest dyrkede høstvetesortene til nå. Lizzie er en ny sort med gode overvintringsegenskaper, som er på full fart inn i markedet. Rotax vil ta store markedsandeler blant fôrhvetesortene, da den har god overvintringsevne i kombinasjon med høyt avlingspotensiale.

Bjørn Inge Rostad

Rådgiver

Ingvild Evju

Rådgiver

Dag Arne Werner

Forsøksstekniker

Det ble sådd mindre høstvete høsten 2024 enn planlagt grunnet mye nedbør og mye høstkorn ble stående igjen på lager. Det ble en «snill» vinter uten streng kulde, og overvintringen på høstvetesortene var tilnærmet 100 %. En tørr og varm mai, preget utviklingen av høstkornet som ble raskt drevet frem. Aksskytingen starten allerede de første dagene i juni.

Etter sammendraget under, omtales lokale felt i Østfold, Akershus og Vestfold.

Verdiprøvingsfeltene ble ikke soppsprøytet, men ved siden av lå det **VIPS-felt** som ble soppbehandlet. I tabell 5 finner du resultater med og uten soppbehandling.

Tabell 1. Resultater sammendrag verdiprøving høsthvete, 2025

Sammendrag 6 felt Østlandet 2025								
Sorter	Avling		Vann%	HL-vekt	Prot.	Fall	Fall	Sein
	Kg/daa - Rel.		v/ høst.	kg	%	Tall*	Tall**	Legde% leng.cm
Kuban	614 = 100		16,8	80,3	12,4	399	375	6 70
Praktik	620	101	16,9	82,7	12,4	352	392	5 69
Hallfreda	770	125	16,3	78,5	10,9	386	393	16 79
Alomar	693	113	16,6	80,6	11,7	290	382	4 73
Lizzie	739	120	16,8	79,5	11,9	192	304	4 79
Informer	777	126	16,1	78,5	10,9	188	302	0 83
LG Nida	699	114	17,0	81,3	11,6	202	278	24 76
Magnifik	684	111	17,0	80,7	11,7	173	322	4 76
Jantarka	741	121	16,3	79,5	11,1	128	279	4 78
Rotax	755	123	15,9	79,3	10,8	164	321	6 74
Revolver	743	121	16,8	78,8	11,1	380	360	12 76
KWS Universum	667	109	17,5	80,7	12,0	382	362	4 79
Faxe	703	114	17,0	79,7	11,7	263	337	18 80
Kask	759	124	16,6	79,1	11,1	402	371	4 76
GNSW1902	691	113	16,3	78,7	11,2	114	299	4 75
KWS Jubileum	713	116	16,0	76,7	11,6	242	364	1 70
LM 1980	775	126	15,9	77,3	10,4	132	241	6 68
GNSW 1905	740	120	16,9	80,6	11,6	204	265	3 80
DNKO 89	701	114	17,0	79,9	11,3	264	276	4 79
Antall felt	6		6	6	6			3 6

* Falltall er lagt inn for felt hvor falltallene var lave, der 8 sorter hadde lavere falltall enn 200

** Falltall lagt inn for felt hvor alle sorter hadde falltall over 200

Sammendrag

I sammendraget er det Kuban som er brukt som målestokksort. Den nye sorten Lizzie har gitt høyest avling av markedssortene med hele 20 % over Kuban og Praktik. Informer har gitt høyest avling av fôrvetesortene. Revolver ble godkjent i 2025 og ligger på samme avlingsnivå som Lizzie.

Lokale felt Østfold

Om feltet i Østfold

Feltvert: Øsaker, Sarpsborg

Jordart: Mellomleire.

Forgrøde: Havre.

Sådd: 20/9.

Høstet: 12/8.

Gjødsling: 46 kg 22-3-10 + 40 kg kalksalpeter + 15 kg kalksalpeter.

Tabell 2. Resultater verdiprøving høsthvetesorter, Østfold 2025

Sorter	Øsaker 2025							
	Avling Kg/daa - Rel.	Vann% v/ høst.	HL-vekt kg	Prot. %	Fall Tall	1000kv g	Sein Legde%	Strå- leng.cm
Kuban	630 = 100	15,8	79,5	12,0	384	46,6	0	72
Praktik	668 106	16,0	84,5	12,6	404	48,2	0	66
Hallfreda	846 134	15,8	82,2	10,2	403	48,0	41	75
Alomar	715 113	15,8	82,5	11,8	410	54,7	0	74
Lizzie	824 131	16,1	82,6	11,1	371	45,5	0	80
Informer	827 131	15,7	81,5	10,1	399	59,9	60	78
LG Nida	725 115	16,0	83,0	11,2	374	51,4	0	75
Magnifik	753 120	16,1	84,6	10,9	364	43,7	10	76
Jantarka	772 123	16,0	82,6	10,9	349	55,3	16	76
Rotax	869 138	16,0	81,5	10,2	396	49,3	10	78
Revolver	793 126	16,1	81,6	10,4	398	49,6	0	77
KWS Universum	721 114	16,5	83,2	11,5	368	50,1	45	82
Faxe	716 113	16,0	81,6	11,4	344	57,1	0	77
Kask	862 137	16,1	81,6	10,7	374	46,6	12	78
GNSW1902	725 115	15,8	81,6	11,0	377	49,4	2	74
KWS Jubileum	806 128	15,6	80,0	10,6	418	45,3	15	70
LM 1980	866 137	16,0	81,5	10,0	326	43,2	5	69
GNSW 1905	764 121	16,2	83,7	11,3	346	45,2	11	78
DNKO 89	793 126	16,1	81,6	10,5	309	51,2	2	79

Kuban ligger under de andre sortene i dette feltet. Dette har nok sammenheng med at sorten er noe tørkesvak og bar preg av dette under de tørre og varme forholda i april og mai. Av mathvetesortene, er det Lizzie som har gjort det best i dette forsøket, med hele 31% over Kuban i avling. Rotax som har gitt høyest avling av fôrhvetesortene. Av nyere materiale, har nummersorten LM 1980 gitt høyest avling i feltet. Sorten er kun prøvd i 2025.

Akershus / Romerike

Om feltet i Akershus / Romerike

Feltvert: Svein Slupstad, Hemnes.

Jordart: Siltig lettleire.

Forgrøde: Bygg.

Sådd: 19/9.

Høstet: 15/8.

Gjødsling: høst 19/9 17 kg fullgjødsel 17-5-13, vår: 1/4 : 32 kg Opti-NS, 1/5: 20 kg Opti-NS.

Tabell 3. Resultater verdiprøving høstvetesorter, Romerike 2025

Slupstad 2025									
Sorter	Avling		Vann%	HL-vekt	Prot.	Fall	1000kv	Sein	Strå-
	Kg/daa	- Rel.							
Kuban	709	= 100	14,5	79,2	13,1	360	43,0	4	74
Praktik	722	102	14,6	82,6	12,4	401	47,1	1	73
Hallfreda	898	127	14,8	75,0	11,0	400	45,9	2	81
Alomar	794	112	14,3	79,1	12,0	409	52,4	0	75
Lizzie	871	123	15,1	74,4	12,6	292	43,0	0	83
Informer	877	124	14,2	76,6	11,2	248	60,4	1	88
LG Nida	821	116	14,4	79,0	11,7	213	50,5	10	78
Magnifik	779	110	14,7	76,4	12,3	320	41,7	1	79
Jantarka	828	117	14,2	79,4	11,9	225	48,4	3	82
Rotax	860	121	13,9	78,6	11,2	273	43,5	2	80
Revolver	925	130	14,9	74,1	11,4	428	48,0	0	80
KWS Universum	734	104	15,0	79,1	12,2	391	47,9	1	82
Faxe	778	110	14,6	79,3	12,3	327	53,9	6	82
Kask	887	125	14,7	78,0	11,4	356	44,2	0	78
GNSW1902	839	118	14,3	76,8	11,5	278	43,4	1	80
KWS Jubileum	832	117	13,8	76,6	12,2	374	42,9	1	70
LM 1980	900	127	14,1	76,2	11,1	229	41,7	3	72
GNSW 1905	836	118	14,5	77,5	12,0	235	42,6	3	80
DNKO 89	833	117	14,4	78,4	11,9	359	50,2	1	82

Etablering gikk fint, og oppspiringen var jevn på hele feltet. Feltet overvintret nesten uten skader, kun litt utgang i noen ruter, og vokste fint gjennom hele vekstsesongen. Gode innhøstingsforhold. Som i Østfold, ligger Kuban også her litt under i avling i forhold til de andre sortene. Revolver har gitt høyest avling av mathvetesortene, tett fulgt av Hallfreda. Av fôrhvetesorter har Kask gjort det best. Av nytt sortsmateriale, viser LM 1980 bra potensiale.

Vestfold

Om feltet i Vestfold

Feltvert: Frode Riis, Ramnes.

Jordart: Siltig lettleire.

Forgrøde: Havre.

Sådd: 20/9.

Høstet: 13/8.

Gjødsling: 27/3: 20 kg OPTI-NS, 7/4: 32 kg fullgjødsel 25-2-6. 15/4: 46 kg OPTI-NS 27-0-0.

Tabell 4. Resultater verdiprøving høstvetesorter, Vestfold 2025

Sorter	Riis 2025								
	Avling		Vann%	HL-vekt	Prot.	Fall	Gulrust	Bladflekk	Strå-
	Kg/daa	- Rel.	v/ høst.	kg	%	Tall	%	Seint %	leng.cm
Kuban	597	= 100	16,8	79,1	11,3	376	1	70	68
Praktik	720	120	17,5	81,6	10,0	385	0	65	72
Hallfreda	815	136	16,7	80,0	9,7	387	0	45	82
Alomar	711	119	16,7	79,6	10,6	400	1	42	75
Lizzie	843	141	17,0	79,4	10,2	350	0	15	85
Informer	847	141	16,2	78,8	9,7	362	0	9	85
LG Nida	836	140	16,4	82,2	9,8	359	1	40	82
Magnifik	752	125	17,5	81,4	10,2	363	3	25	78
Jantarka	838	140	16,3	79,3	9,8	353	10	30	80
Rotax	773	129	16,1	77,3	9,9	370	1	35	76
Revolver	834	139	16,9	78,9	9,9	406	0	45	65
KWS Universum	772	129	17,6	80,6	10,1	371	0	18	82
Faxe	826	138	17,0	79,9	10,1	387	1	15	86
Kask	877	146	16,8	77,7	9,7	377	1	32	85
GNSW1902	691	115	17,1	77,5	9,9	361	0	38	82
KWS Jubileum	807	135	16,2	76,3	10,3	393	0	50	79
LM 1980	873	146	16,5	76,6	8,8	320	1	20	78
GNSW 1905	812	136	17,4	80,3	10,1	310	0	38	70
DNKO 89	702	117	17,8	79,1	9,7	334	0	18	85

Feltet ble sådd i Ramnes, Tønsberg, på jord med høyt avlingspotensiale. Forholda var ikke helt optimale ved såing 20. september, og feltet led litt av dette hele veien. Overvintringa var dog bra, og plantene buska seg fint. I løpet av sesongen ble det registrert noe gulrust, og til dels mye bladflekker.

Av markedssortene ble det ingen avlingsforskjell mellom Lizzie (matsort) og førsortene Informer, Jantarka og Rotax. Proteinet ble dessverre i minste laget for Lizzie til at dette hadde holdt til matkvalitet, men vi vurderer at det kan ha en sammenheng med noe tørre forhold på et tidspunkt i forhold til næringstilgangen. Sortene med best avling ble Kask og LM1980. Disse er foreløpig ikke på markedet, men kan være spennende å følge med på framover.

Høstvetesorter og soppbehandling, VIPS

VIPS-feltene lå sammen med de ubehandlede verdiprøvningsforsøkene som er omtalt over.

I feltet på Øsaker, var det ujamne avlingsutslag for soppbehandling, og notert lite sjukdom. I feltene hos Slupstad og Riis var det store angrep av bladflekksykdommer. Soppbehandling ga god effekt og det ble gode avlingsutslag for de fleste sorter.

VIPS er et varslingsystem for bl.a. bladflekksykdommer i korn og VIPS-modellen bruker blant annet resultater fra denne forsøksserien til å gi riktig varsel ut til brukerne, www.vips-landbruk.no.

Tabell 5. Resultater, høsthvetesorter med og uten soppbehandling, 2025

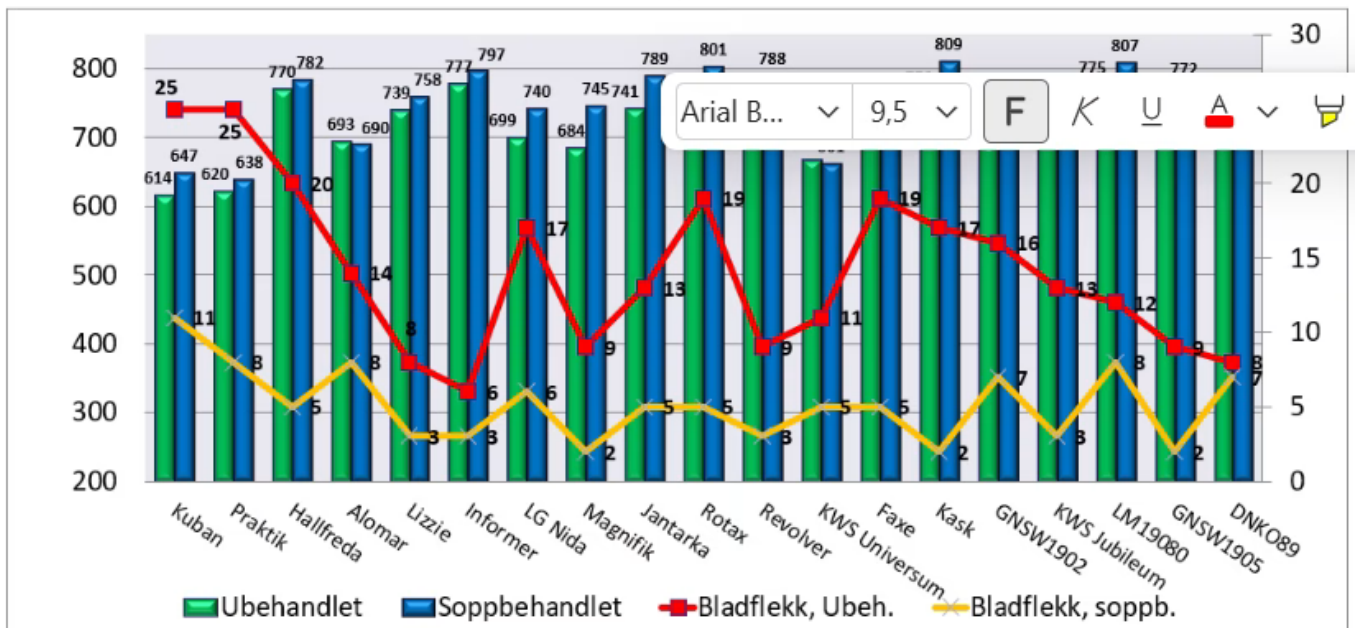
Øsaker			Slupstad				Riis			
Sorter	Avling kg/daa		Avling kg/daa		Bladflekk %		Avling Kg/daa		Bladflekk %	
	Ubeh.	Soppb.	Ubeh.	Soppb.	Ubeh.	Soppb.	Ubeh.	Soppb.	Ubeh.	Soppb.
Kuban	630	605	709	761	22	2	597	711	70	40
Praktik	668	636	722	803	30	3	720	756	65	28
Hallfreda	846	856	898	916	30	2	815	908	45	18
Alomar	715	753	794	842	8	2	711	634	42	30
Lizzie	824	791	871	859	16	0	843	817	15	12
Informer	827	806	877	913	14	1	847	-	9	9
LG Nida	725	829	822	906	22	2	836	926	40	20
Magnifik	753	826	779	845	6	2	752	846	25	6
Jantarka	772	794	828	846	16	3	838	999	30	18
Rotax	869	887	860	908	38	2	773	898	35	18
Revolver	793	886	925	926	18	2	834	817	18	10
KWS Universum	721	587	734	810	26	1	772	713	15	16
Faxe	716	787	778	873	40	2	826	748	32	18
Kask	862	821	887	924	26	1	877	982	38	6
GNSW1902	725	783	839	851	10	2	691	724	50	25
KWS Jubileum	806	861	832	810	28	1	807	814	20	9
LM 1980	866	883	900	936	6	2	873	821	38	28
GNSW 1905	764	809	836	854	14	1	812	846	18	7
DNKO 89	793	833	833	867	12	3	702	864	18	22

Feltene ble soppsprøyt med 30 ml Propulse + 30 ml Delaro ved Z 31 (beg. strekning) og 80 ml Aviator Xpro + 15 ml Proline ved Z 55 (hele akset synlig). Midler og dosering er ikke valgt ut ifra en økonomisk vurdering, men for å holde sortene mest mulig friske.

På Øsaker var det varierende utslag for soppbehandling, det ble også notert lite sykdom i dette forsøket. I feltet hos Slupstad derimot, ble det gode utslag for soppbehandling for alle sorter. Det ble notert store angrep av bladflekksykdommer på ubehandlede sorter og god effekt for soppbehandling for alle sorter. Hos Riis var det også gode avlingsutslag for soppbehandling for de fleste sorter. Her var det også notert store angrep av bladflekksykdommer på ubehandlede sorter, og det ble reduksjon av angrep på bladflekksykdommer ved soppbehandling.

Høsthvetesorter –VIPS 2025

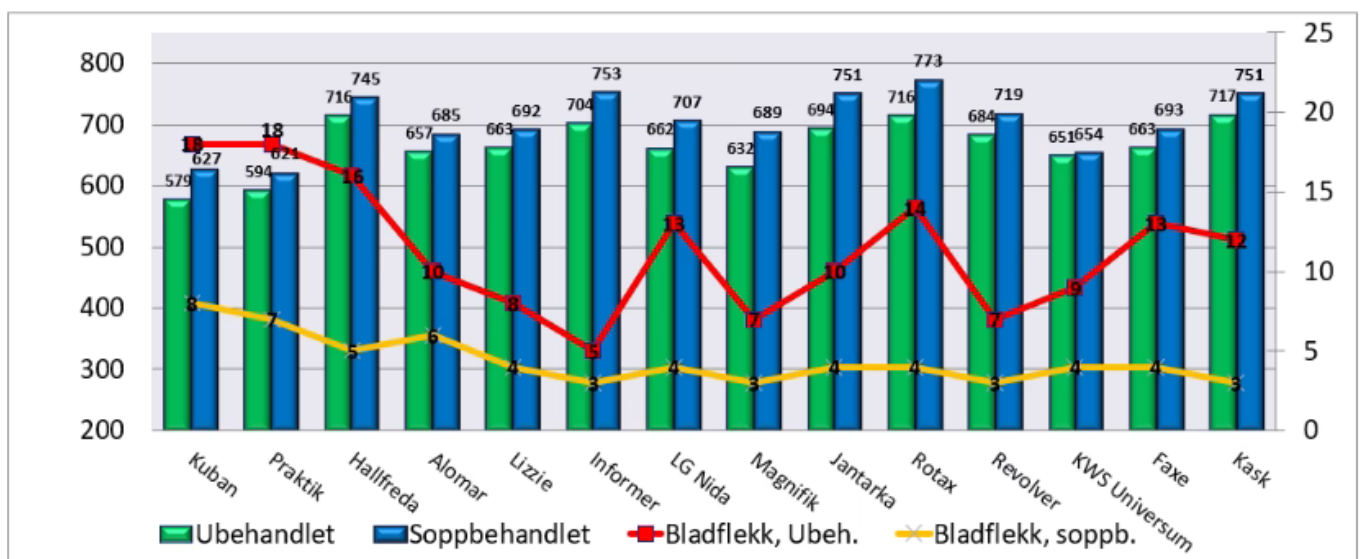
middel 6 felt Østlandet

I dette sammendraget av 6 felt i 2025, er det utslag for soppbehandling for de fleste sortene. Det er registrert store angrep av bladflekksykdommer, og soppbehandlingen har gitt god effekt for alle sorter.

Høsthvetesorter – VIPS 2023-2025

middel 12 felt Østlandet

I sammendraget for siste 3 år, er det gode utslag for soppbehandling for alle sorter. Soppbehandlingen har hatt god effekt på bladflekksykdommer.

Dyrkingsegenskaper for høsthvetesorter

Sortsomtale

- **Praktik** (2021) er en dag tidligere enn Kuban, kort i strå og stråstiv. Sorten er resistent mot gulrust og mjøldogg, men noe svak mot bladflekk sykdommer. Falltallet er godt og på linje med Kuban. Sorten har god bakekvalitet.
- **Magnifik** (2004) har god stråstyrke og overvintringsegenskapene er de beste blant høsthvetesortene. Har høy hl-vekt, men er småkornet og falltallet er svakt. Proteinklasse 4.
- **Kuban** (2010) har høyt proteininnhold og god bakekvalitet. Har god stråstyrke og et godt falltall. Kuban er mottakelig for gulrust. Sorten viser seg å være noe tørkesvak. Proteinklasse 4.
- **Jantarka** (2014) er en fôrhvetesort. Er svært yterik og har gode overvintringsegenskaper. Jantarka er svært storkornet, men proteininnholdet og falltallet er svært lavt.
- **Bernstein** (2020) er to dager senere enn Praktik. Er lang i strå, men er svært stråstiv. Sorten har moderat overvintringsevne. Har god sykdomsresistens, høyt proteininnhold og svært god bakekvalitet.
- **Rotax** (2022) er en fôrhvetesort med svært høyt avlingspotensiale. Har god overvintringsevne og god sykdomsresistens. Stråstyrken er moderat, bør følges opp med vekstregulering.
- **Lizzie** (2024) er en ny mathvetesort med gode overvintringsegenskaper. Er 3 dager seinere enn Praktik. Sorten har noe svakere stråstyrke enn de beste. Er sterk mot gulrust, men noe mottakelig for mjøldogg. Lizzie er noe småkornet.
- **Alomar** (2023) er en yterik, har god stråstyrke og falltallet er også bra. Sorten er noe mottakelig for mjøldogg.
- **Informer** (2024) er en yterik sort som blir priset som fôrhvete. Har moderat overvintringsevne, lavt proteininnhold, men et sterkt gluten.
- **Revolver** (2025) er en ny dansk sort med svært høyt avlingspotensiale. Har moderat stråstyrke. Sorten har godt falltall, middels hl-vekt og tusenkornvekt. Lavt proteininnholdet og noe usikker bakekvalitet.
- **LG Nida** er prøvd i 3 år og kan vurderes for godkjenning i 2026. Har god vinterherdighet og høyt avlingspotensiale. Sorten har et lavt proteininnhold.

Tabell 6. Dyrkingsegenskaper for høsthvetesorter. Forklaring under tabellen. Kilde: NIBIO.

Sort	Vekst tid	Over- vintr.	Strå- styrke	Strå- lengde	Hl- vekt	1000 Ky.	Prot. Innh	Fall- tall	Mjøl- dogg	Gul- rust	Bladfl sykd.
Praktik	-1	7	8	8	8	5	7	8	6	9	4
Kuban	0	7	7	8	7	5	7	6	7	5	4
Rotax	+1	9	3	7	5	5	4	3	9	5	6
Alomar	+1	7	8	7	7	7	6	9	8	9	6
Hallfreda	+2	5	5	5	7	6	4	9	8	8	4
Lizzie	+2	8	7	6	7	3	6	6	8	9	7
Magnifik	+2	9	7	6	8	3	6	4	7	8	7
LG Nida	+2	8	5	7	8	7	6	6	7	9	6
Revolver	+2	6	4	7	5	5	4	9	9	8	7
Jantarka	+2	9	4	6	6	7	4	4	8	5	7
Informer	+3	5	7	4	5	9	4	6	9	9	8
KWS universum	+3	7	7	5	8	7	6	9	8	9	7
Faxe	+2	7	5	5	7	8	6	8	8	9	6
Kask	+3	6	7	6	6	4	4	9	8	9	6

Veksttid: Antall dager seinere (+) eller tidligere (-) enn Kuban

Resten: **1**= dårlig overvintring, dårlig stråstyrke, langt strå, dårlig sjukdomsresistens, lav hl-vekt, lav 1000-kornvekt, lav spiretregghet, lavt falltall, lav SDS, lavt proteininnhold.
10= god overvintring, god stråstyrke, kort strå, god sjukdomsresistens, høy hl-vekt, høy 1000-kornvekt, høyt falltall og høyt proteininnhold.

Feltet på Øsaker 08.05.2025